

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΟΥ ΕΚΔΟΤΗ

Χρίστος Λάσκαρης, «Διαβάζοντας ένα ποίημα»

Διάβαζα ένα ποίημα για την άνοιξη
όταν την είδα
να έρχεται από μακριά:
μισή γυναίκα,
μισή όνειρο.
Κατέβαινε το μονοπάτι κάτω
στεφανωμένη
με άνθη κερασιάς.
Τότε κατάλαβα
τι δύναμη έχουν τα ποιήματα.

(Από τη συλλογή «Τέλος του προγράμματος», 1997 –
συγκεντρωτική έκδοση «Χρίστος Λάσκαρης –
Ποιήματα», εκδ. Γαβριηλίδης, 2004)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Βάψτε τα πασχαλινά αυγά με φυσικά υλικά
2. «Μαμά, βαριέμαι στο σπίτι»: Τι να κάνετε με τα παιδιά όταν κλείσουν τα σχολεία
3. Γιορτινές πασχαλινές κατασκευές για μικρά και μεγάλα παιδιά
4. Κουλουράκια Πασχαλινά
5. Τα παιδιά με αυτισμό γιατί έχουν περιορισμένο αριθμό προτίμησης στα τρόφιμα;
6. 10 οδηγίες για να μιλήσετε στο παιδί σας για τον αυτισμό
7. Ημερίδα για τη Μέθοδο Μοντεσσόρι.

ΑΝΟΙΞΗ

“ΚΙΒΩΤΟΣ
ΕΞΕΛΙΞΗΣ”
ΚΕΝΤΡΟ ΕΙΔΙΚΩΝ
ΘΕΡΑΠΕΙΩΝ

ΜΗ ΦΟΒΑΣΑΙ ΤΟ ΣΚΟΤΑΔΙ

Ένα Παραμύθι για τα παιδιά που φοβούνται το σκοτάδι. Ελάτε να τα βοηθήσουμε με την βοήθεια του φεγγαριού. Απευθύνεται σε παιδιά προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας που τα φοβίζει το σκοτάδι. Το Παραμύθι θα τα βοηθήσει με έξυπνο και διασκεδαστικό τρόπο να ξεπεράσουν τις φοβίες τους.

Για να το αποκτήσετε ΠΑΤΗΣΤΕ ΕΔΩ: www.kivotosexelixis.gr

Βάψτε τα πασχαλινά αυγά με φυσικά υλικά

Η Μεγάλη Πέμπτη πλησιάζει και αρχίζουν ήδη οι προετοιμασίες για τη **βαφή των πασχαλινών αυγών**. Κάθε χρόνο, τέτοια εποχή, αρχίζουν οι συζητήσεις για το αν πρέπει να χρησιμοποιούμε έτοιμες χρωστικές βαφές ή αν πρέπει να καταφύγουμε στις φυτικές οικολογικές προτάσεις. Είναι γεγονός ότι τις περισσότερες φορές η χρωστική ουσία των χημικών βαφών εισχωρεί στο εσωτερικό των αυγών καθιστώντας τα κίνδυνο για την υγεία μικρών και μεγάλων με αποτέλεσμα να τα πετάμε στα σκουπίδια. Φέτος, πρωτοτυπήστε επιλέγοντας τον παραδοσιακό **οικολογικό τρόπο βαφής** που μας δίδαξαν οι γιαγιάδες και οι μαμάδες μας. Προμηθευτείτε όσα αυγά επιθυμείτε για το στολισμό του πασχαλινού τραπέζιού και βράστε τα σε μια κατσαρόλα με νερό και ξύδι. Αφού τα βράσετε, θα κρατήσετε όσα αυγά έχουν παραμείνει γερά και δεν έχουν ραγίσει και θα τα αφήσετε να πάνω σε μια πετσέτα να κρυώσουν καλά. Εν συνεχεία θα επιλέξετε το χρώμα βαφής.

Θυμηθείτε ότι το βάσιμο των αυγών δεν είναι μόνο ένα παραδοσιακό έθιμο αλλά και μια απολαυστική διαδικασία. Ενθαρύνετε τα παιδιά να σας βοηθήσουν και να παίξουν με τα χρώματα!

Κόκκινο: Αν προτιμάτε το παραδοσιακό κόκκινο χρώμα της Λαμπρής, ρίχνετε σε μια κατσαρόλα 4 φλιτζάνια ψιλοκομμένα **παντζάρια**, 1 μικρό φλιτζάνι ξύδι, τα αυγά και αρκετό νερό ούτως ώστε να καλυφθούν πλήρως τα αυγά. Μόλις αρχίσουν να βράζουν, χαμηλώνετε τη θερμοκρασία και τα αφήνετε να σιγοβράσουν για περίπου ένα τέταρτο, ανάλογα με το πόσο βαθύ θέλετε να είναι το χρώμα. Αν αφαιρέσετε τα αυγά νωρίς, θα πάρουν ένα ελαφρύ ροζ χρώμα, αν τα βγάλετε στο μισό χρόνο θα γίνουν κόκκινα και, τέλος, αν τα αφήσετε παραπάνω θα πάρουν ένα πολύ βαθύ κόκκινο.

Πράσινο: Βράζετε 1 κιλό **σπανάκι** σε τρία λίτρα νερό. Στο ζωμό που θα μείνει, θα βράσετε τα αυγά προσθέτοντας το 1 μικρό φλιτζάνι ξύδι.

Κίτρινο: Αφού έχετε βράσει τα αυγά τα τυλίγετε προσεκτικά σε **ξερά φλούδια κρεμμυδιών** και τα στερεώνετε βάζοντας τα μέσα σε κάλτσα νάιλον και δένοντας τα με κόμπο. Τα βράζετε στην κατσαρόλα με νερό και ξύδι. Εναλλακτικά μπορείτε να ρίξετε σε ένα κατσαρολάκι **σαφράν** (κρόκο Κοζάνης), νερό και ξύδι και αφήστε τα να πάρουν χρώμα.

Πορτοκαλί: Εάν επιθυμείτε να βάψετε τα αυγά πορτοκαλί θα χρειαστεί να τρίψετε σε μια κούπα **καρότο** και να το προσθέσετε σε ένα κατσαρολάκι με νερό και ξύδι. Εναλλακτικά μπορείτε να αντικαταστήσετε το καρότο με **πάπρικα**.

Μωβ: Το μωβ είναι ένα πρωτότυπο και αρκετά ευφάνταστο χρώμα για τα πασχαλινά αυγά. Τα φύλλα του **κόκκινου λάχανου** δίνουν ένα μωβ-μπλε χρώμα. Χρειάζεστε 1/4 από ένα μέτριο κόκκινο λάχανο, κομμένο σε φαρδιές λωρίδες, το ανάλογο

νερό και μια κουταλιά ξύδι. Βράζετε τα αυγά μαζί με το λάχανο για 15', τα κατεβάζετε από τη φωτιά και τα αφήνετε στο διάλυμα του κόκκινου λάχανου για 6 περίπου ώρες. Αυτά τα αυγά καλό θα ήταν να αποφεύγετε να τα καταναλώσετε επειδή έχουν μείνει πολλές ώρες εκτός ψυγείου και μέσα στη βαφή παρολαυτά αξίζει τον κόπο, επειδή είναι πολύ διακοσμητικά και το αποτέλεσμα σίγουρα θα σας ικανοποιήσει.

(Συνέχεια στην επόμενη σελίδα)

Βάψτε τα πασχαλινά αυγά με φυσικά υλικά

(Συνέχεια)

Μικρά μυστικά επιτυχίας:

- Όταν βράσετε τα αυγά, σκουπίστε τα προσεκτικά με χαρτί κουζίνας και γυαλίστε τα με ελαιόλαδο.
- Προκειμένου να μην σας σπάσουν και να στεγνώσουν εύκολα, μην πετάξετε την αυγοθήκη στην οποία τα αγοράσατε.
- Η φυσική βαφή μπορεί μην δημιουργεί τόσο έντονα χρώματα, ωστόσο, ακόμα και αν περάσει το χρώμα της βαφής στο εσωτερικό του αυγού, δεν διατρέχετε κανένα κίνδυνο τρώγοντας το.

Τα παιδιά βάφουν τα δικά τους αυγά

Μια ευχάριστη και παράλληλα διασκεδαστική πασχαλινή δραστηριότητα για τα παιδιά είναι ο ζωγραφίσουν μόνα τους τα πασχαλινά αυγά με **κηρομπογιές, νερομπογιές ή χρώματα ζαχαροπλαστικής**. Αφού βράσετε τα αυγά, ενώ είναι ακόμα ζεστά μπορείτε να αφήσετε τα παιδιά να τα ζωγραφίσουν με κηρομπογιά. Εάν η κηρομπογιά είναι καλής ποιότητας όπως λαδοπαστέλ ή soft παστελ τα χρώματα θα είναι πολύ έντονα καθώς λιώνουν πανω στο αυγό, δίνοντας ένα μοναδικό αποτέλεσμα. Αν πάλι τα παιδάκια σας τρελαίνονται για τις νερομπογιές, αφού βράσετε τα αυγά, τοποθετήστε τα σε αυγοθήκες, έτσι ώστε τα παιδιά να μπορούν να τα ζωγραφίσουν.

Ζωγραφίζω το άδειο κέλυφος ενός αυγού

Τα παιδιά μπορούν εύκολα και γρήγορα να ζωγραφίσουν το άδειο κέλυφος ενός αυγού, το οποίο μπορείτε να κρατήσετε για χρόνια ως πασχαλινό διακοσμητικό και ενθύμιο των παιδικών χρόνων των παιδιών. Τρυπήσετε με μια χοντρή βελόνα, τις δύο άκρες του αυγού και φυσήξτε δυνατά από τη μια μεριά ούτως ώστε να βγει το περιεχόμενο. Θα είναι προτιμότερο να περιμένετε μια μέρα έτσι ώστε να στραγγίξει εντελώς το αυγό απο μέσα, πριν αρχίσει το παιδί να το ζωγραφίζει. Όποιο τρόπο και να επιλέξει το παιδί για να ζωγραφίσει (νερομπογιές, τέμπερες) φροντίστε να περάσετε το κέλυφος με μια στρώση διάφανου βερνικιού για να αντέξει το χρώμα στο πέρασμα του χρόνου.

Πηγή: www.infokids.gr

**ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΕΣ
ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ**

**Η ανάπτυξη των
επικοινωνιακών
δεξιοτήτων
του παιδιού**

Κιβωτός Εξέλιξης
Κέντρο Ειδικών Επικοινωνιών

Επιμέλεια: Τάσος Μώκας, Λογοθεραπευτής
Πάροδος Ολύμπου 9, 461 00 Ηγουμενίτσα, Τηλ.: 26650 21186
www.kivotosexelixis.gr / Έκδοση: Κιβωτός Εξέλιξης

ΔΩΡΕΑΝ ΕBOOK

"Η ανάπτυξη των επικοινωνιακών δεξιοτήτων του παιδιού "

Για να λάβετε το eBook πατήστε το παρακάτω κουμπί και
σημειώστε το email σας

**DOWNLOAD
EBOOK**

«Μαμά, βαριέμαι στο σπίτι»: Τι να κάνετε με τα παιδιά όταν κλείσουν τα σχολεία

Η αντίστροφη μέτρηση για τις διακοπές του Πάσχα φτάνει αισίως στο τέλος της και τα μικρά μας θα έχουν στη διάθεσή τους δύο εβδομάδες ξεκούρασης και ελευθερίας. Επειδή, όμως, η ελευθερία είναι πολύ εύκολο να μετατραπεί σε ανία, όταν δεν έχεις με τι να απασχοληθείς, δείτε πώς μπορείτε να κάνετε τις φετινές πασχαλινές διακοπές πιο διασκεδαστικές για τα παιδιά εντός και εκτός σπιτιού.

Στο σπίτι...

Την Μεγάλη Πέμπτη βάψτε αυγά

Ακολουθήστε την παράδοση και βάψτε τα αυγά μαζί με το παιδί τη Μεγάλη Πέμπτη, όπως συνηθίζεται. Είναι μια ευκαιρία να κάνετε κάτι διαφορετικό μαζί του- η ενασχόληση με τα χρώματα και τα σχέδια είναι σίγουρα κάτι που θα το ενθουσιάσει. Μη διστάσετε, λοιπόν, να λερωθείτε και να καλέσετε και τον μπαμπά να σας βοηθήσει. Να θυμάστε, δεν μετράει το αποτέλεσμα αλλά ο χρόνος που θα περάσετε σαν οικογένεια!

Φτιάξτε φαναράκια για τον Επιτάφιο ή λαμπάδες για το βράδυ της Ανάστασης

Οι χειροτεχνίες πάντα συναρπάζουν τα παιδιά. Συνδυάστε τις με το πνεύμα των ημερών και φτιάξτε παρέα με τα μικρά σας τα... σύνεργα που θα χρειαστούν κατά τη διάρκεια των διακοπών. Σ' αυτό το πλαίσιο, προτιμήστε να μην αγοράσετε ένα έτοιμο φαναράκι για το βράδυ του Επιταφίου αλλά να το φτιάξετε με τα χεράκια σας. Η διαδικασία δεν είναι δύσκολη, αλλά είναι σίγουρα διασκεδαστική.

Ανήκει στις υποχρεώσεις του νονού και της νονάς, όμως, αν κάτι έχει προκύψει και φέτος είστε εσείς υπεύθυνη για τη λαμπάδα του παιδιού, μπορείτε να τη φτιάξετε μαζί του διακοσμώντας την και στολίζοντάς την όπως θέλετε!

Εκτός σπιτιού...

Αφιερώστε μία μέρα στη διασκέδαση του παιδιού αλλά και τη δική σας
Μας αρέσει να καθόμαστε σπίτι τις εορταστικές μέρες και να τηρούμε τα έθιμα, όμως χρειάζεται και το «έξω» για να ξεσκάσουμε γονείς και παιδιά. Πάρτε, λοιπόν, τηλέφωνο την καλύτερή σας φίλη-μαμά για να βγείτε έξω μαζί με τα μικρά σας έτσι ώστε να έχετε όλοι παρέα!

Για να ξεφύγετε από τα τετριμμένα και να σιγουρευτείτε ότι η έξοδός σας θα είναι επιτυχημένη για όλους, **διαλέξτε ένα μέρος με δραστηριότητες για παιδιά που συνάδουν με το πνεύμα των ημερών**. Ένα πασχαλινό κυνήγι θησαυρού, με αντικείμενα κρυμμένα μέσα σε μεγάλες παιχνιδοκατασκευές είναι σίγουρα κάτι που θα ιντριγκάρει τα παιδιά- εξάλλου, διακοπές χωρίς παιχνίδι και εξερεύνηση δεν νοούνται! Εξάλλου, ο καιρός τη Μεγάλη Εβδομάδα αναμένεται να είναι κάτι παραπάνω από καλός, ευνοώντας τις εξόδους αλλά και τη διασκέδασή μας.

Πηγαίνετε μαζί για τα πασχαλινά ψώνια

Ξέρουμε ότι έχετε να κάνετε αμέτρητες δουλειές και ακόμα περισσότερα ψώνια εν όψει Πάσχα. Όσο δύσκολο και χρονοβόρο κι αν σας φαίνεται, όμως, μπορείτε να τις διευκολυνήσετε με τη βοήθεια του παιδιού. Κάντε μία λίστα με όσα χρειάζεστε και βάλτε το παιδί στο παιχνίδι. Μπορείτε για παράδειγμα να του ζητήσετε να διαγράψει ό, τι παίρνει κάθε φορά και να το αφήσετε να έχει το δικό του παιδικό καροτσάκι στο σουπέρ μάρκετ στο οποίο θα βάλετε κάποια από τα πράγματά σας. Στο τέλος, ευχαριστήστε το παίρνοντάς του ένα μικρό δωράκι ή ένα μικρό σοκολατένιο αυγό- το «επίσημο» αυγό θα του το δώσει η νονά του.

Πηγή: www.mama365.gr

Γιορτινές πασχαλινές κατασκευές για μικρά και μεγάλα παιδιά!

Αυτό το Πάσχα ενθαρρύνετε τη δημιουργικότητα των παιδιών σας με εύκολες και διασκεδαστικές χειροτεχνίες. Ακολουθήστε βήμα-βήμα τις ιδέες μας και περάστε υπέροχες στιγμές με τα παιδιά σας.

Προσωπικές αυγοθήκες

- Πάρτε ένα μακρύ ρολό από χαρτί κουζίνας και κόψτε το σε κομμάτια μήκους 8 εκ. περίπου.
- Κόψτε κάθε κομμάτι σε δύο τμήματα, ώστε κάθε τμήμα του ρολού να έχει μήκος 4 εκ. Από μια χάρτινη θήκη αυγών, κόψτε τα κοιλώματα (ρηχά κύπελλα) και κολλήστε ένα κύπελλο σε καθένα από τα τμήματα του ρολού για να σχηματίσετε τη θήκη.
- Βάλτε τα παιδιά να βάψουν με διαφορετικά χρώματα τις θήκες και αφήστε τις να στεγνώσουν.
- Στο μπροστινό μέρος της θήκης, ζωγραφίστε ή σχεδιάστε το πορτρέτο κάθε καλεσμένου (ή τοποθετήστε μια μικρή φωτογραφία του) και προσθέστε το όνομά του.

Πασχαλινά καλαθάκια

- Φτιάξτε ένα απλό καλαθάκι από χρωματιστό χαρτί ή χαρτόνι:
- Κόψτε ένα μεγάλο ημικύκλιο.
 - Ενώστε τις δύο άκρες για να σχηματίσετε έναν κώνο.
 - Κολλήστε με κόλλα ή σελοτέιπ τις δύο αλληλεπικαλυπτόμενες άκρες.
 - Ανοίξτε δύο μικρές τρύπες σε δύο αντιδιαμετρικά σημεία του κώνου, και περάστε από μέσα μια χρωματιστή κορδέλα ώστε να φτιάξετε ένα χερούλι.

Μέσα στο καλάθι μπορείτε να τοποθετήσετε αυγά που έχετε διακοσμήσει.

Όμορφα αυγά

Βράστε μερικά αυγά. (Προσοχή, μην βάζετε κρύα αυγά σε βραστό νερό, επειδή μπορεί να ραγίσουν. Αν θέλετε να διατηρηθούν ανέπαφα, προσθέστε λίγο αλάτι στο νερό.)

Αφήστε τα αυγά να κρυώσουν και τοποθετήστε τα πάλι στη θήκη. Αν έχετε περισσότερα από ένα παιδιά, κόψτε την αυγοθήκη ώστε κάθε παιδί να έχει τον δικό χώρο για τα δικά του αυγά. Έτσι θα διευκολύνετε τη διακόσμηση αλλά και το στέγνωμα των αυγών.

Ετοιμάστε βρώσιμα χρώματα ζαχαροπλαστικής, προσθέτοντας σε κάθε χρώμα δύο σταγόνες ξύδι και λίγο νερό.

Χρησιμοποιήστε δύο χρώματα για κάθε αυγό: βάψτε ολόκληρο το αυγό με ένα χρώμα βάσης και αφήστε το να στεγνώσει. Έπειτα, βάψτε το μισό αυγό με ένα άλλο χρώμα και αφήστε το πάλι να στεγνώσει. Με το δεύτερο χρώμα μπορείτε να δημιουργήσετε όμορφα σχέδια.

Μπορείτε επίσης να διακοσμήσετε με τέμπρες ή ακόμη και με βερνίκι νυχιών (σ' αυτή την περίπτωση, τα αυγά θα είναι απλώς διακοσμητικά και σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να καταναλωθούν).

Tip:

Προτού ξεκινήσετε τις χειροτεχνίες με τα παιδιά, κάντε μια δοκιμή, κατά προτίμηση με αντικείμενα που σκοπεύατε να πετάξετε, ώστε να ανακυκλώσετε τα υλικά σας.

Πηγή: www.epithimies.gr

Όλα τα παιδιά λατρεύουν το Πάσχα και πόσο μάλλον όλα εκείνα που φτιάχνουν εκείνη την περίοδο. Πασχαλινά αυγά, κουλούρια, τσουρέκια.

Δραστηριότητες που χαίρονται να κάνουν μαζί με τη μαμά τους.

Υπέροχα Πασχαλινά κουλουράκια. Τραγανά, μοσχομυρωδάτα, με άρωμα βανίλιας, και πορτοκάλι. Η συνταγή είναι φτιαγμένη μετά από δοκιμές, ώστε να βγουν φανταστικά.

ΣΥΣΤΑΤΙΚΑ

- ✓ 600 γρμ. αλεύρι για όλες τις χρήσεις
- ✓ 180 γρμ. βούτυρο μαργαρίνη, σε θερμοκρασία δωματίου
- ✓ 100 γρμ. βούτυρο αγελάδος, σε θερμοκρασία δωματίου
- ✓ 50 γρμ. Ελαιόλαδο
- ✓ 200 γρμ. ζάχαρη άχνη
- ✓ 1 μεγάλο αυγό
- ✓ 60 γρμ. γάλα φρέσκο
- ✓ 1 κουτ. γλ. μπέικιν πάουντερ
- ✓ 2 βανίλιες
- ✓ ξύσμα από ένα πορτοκάλι
- ✓ 1 κρόκο αυγού
- ✓ 2 κουτ. σ. γάλα, για την επάλειψη

ΧΡΟΝΟΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ

45 λεπτά

ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ

1. Αν το βούτυρο δεν είναι αρκετά μαλακό, το κόβουμε σε μικρά - μικρά κυβάκια.

2. Ρίχνουμε στον κάδο του μίξερ όλα τα υλικά, και τα χτυπάμε καλά με το γάντζο να ομογενοποιηθούν, και να έχουμε μία απαλή μαλακιά ζύμη. Ίσως να χρειαστεί να προσθέσουμε μια-δυο κουταλιές επιπλέον αλεύρι. Βάζουμε την ζύμη σε ένα μπολ, την σκεπάζουμε με μεμβράνη, και την τοποθετούμε στο ψυγείο για 2 ώρες περίπου να παγώσει.

3. Πλάθουμε τα κουλουράκια σε διάφορα σχήματα, και τα βάζουμε σε λαμαρίνα, στρωμένη με αντικολλητικό χαρτί. Αφήνουμε κενό μεταξύ τους, διότι θα φουσκώσουν.

4. Χτυπάμε τον κρόκο με 2 κουταλιές γάλα, και με ένα πινέλο αλείφουμε καλά τα κουλουράκια.

5. Ψήνουμε σε προθερμασμένο φούρνο στους 160° C. να πάρουν ένα ωραίο χρυσαφή χρώμα. Περίπου 35 λεπτά.

6. Τα τοποθετούμε σε μία σχάρα να κρυώσουν εντελώς, και τα αποθηκεύουμε σε μεταλλικό δοχείο καλά κλεισμένο, σε δροσερό και ξηρό μέρος. Διατηρούνται για αρκετό καιρό.

Tips: Επειδή τα κουλουράκια φουσκώνουν, δοκιμάστε πρώτα να φτιάξετε λίγα, για να δείτε το μέγεθος που θα βγουν, ώστε στην επόμενη φουρνιά, να τα κάνετε όλα τα ίδια, και στο μέγεθος που προτιμάτε.

Βγάζει 40-45 κουλουράκια

Πηγή: akispetretzikis.com

Γράφει ο Τάσος Μώκας

Τα παιδιά με αυτισμό συχνά έχουν ένα περιορισμένο αριθμό προτίμησης στα τρόφιμα. Αυτό είναι απογοητευτικό και συχνά τρομακτικό για τους γονείς που ανησυχούν για το παιδί τους. Υπάρχουν μερικές στρατηγικές για τους γονείς, που μπορούν να χρησιμοποιήσουν για να τα βοηθήσουν.

Η Σίτιση του παιδιού σας, είναι ένας από τους κύριους ρόλους που έχετε σαν γονιός. Και αναρωτιέστε αν αυτό που κάνετε, είναι το σωστό; Δυστυχώς, αν το παιδί σας έχει αυτισμό δεν είναι τόσο εύκολο! Η έρευνα δείχνει ότι το 90 % (Kodak και την Piazza, 2008) των παιδιών με αυτισμό, έχουν κάποιες δυσκολίες σίτισης. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει ακραία επιλεκτικότητα, στη γεύση, την οσμή, την θερμοκρασία, την υφή και το χρώμα. Το παιδί μπορεί να φαίνεται και να μην είναι ποτέ πεινασμένο. Μπορούν να αρνηθούν να μην χρησιμοποιήσουν σκεύη φαγητού ή πόσιμο από ένα φλιτζάνι. Μπορούν να έχουν περιέργους δηλαδή «κανόνες» για το φαγητό.

Έχουμε όλοι ακούσει φυσικά τις συμβουλές:

- «Αν είναι αρκετά πεινασμένος, θα φάει.»
- «Και ο δικός μου γιος ποτέ δεν έτρωγε τίποτα»
- «Αυτός θα αρρωστήσει από τις κοτομπουκιές»
- «Κάνει αυτό για να έχει την προσοχή σας, αγνοήστε τον και θα φάει κανονικά»

Ενώ η συμβουλή μπορεί να δίνεται με καλές προθέσεις, δεν είναι ακριβώς τόσο απλό!

Να θυμάστε ότι κάθε παιδί είναι διαφορετικό. Πολλά από αυτά που κάνουμε είναι απλά μια δοκιμή. Ποια είναι η διαφορά ανάμεσα σε ένα επιλεκτικά τρώγων και ένα παιδί με ένα δυσκολία στη σίτιση ή διαταραχή της σίτισης; Ένα παιδί με διαταραχή σίτισης λοιπόν έχει δυσκολίες με το φαγητό που επηρεάζει την ανάπτυξη και τη διατροφή του. Μπορούν να είναι υπέρβαρα (Παχύσαρκοι) ή λιποβαρή (δυσκολία να αναπτυχθεί). Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει άρνηση τροφής ή υγρών που οφείλονται σε ακραία επιλεκτικότητα, συμπεριφορές ή ελλείμματα δεξιοτήτων.

Χρησιμοποιώ συχνά ένα γενικό στόχο, του να θέλει τουλάχιστον 30 διαφορετικά τρόφιμα και τουλάχιστον μία τροφή σε κάθε ομάδα τροφίμων. Οι περισσότεροι άνθρωποι τρώνε τουλάχιστον 15 διαφορετικές τροφές κάθε μέρα, οπότε αν το παιδί τρώει λιγότερο από 30 τρόφιμα, τότε είναι πιθανόν να τρώει τα ίδια φαγητά κάθε μέρα. Υπάρχουν λοιπόν πολλοί λόγοι για τα παιδιά που αγωνίζονται με το φαγητό. Όταν ένα παιδί με αυτισμό έχει σίτισης δυσκολίες, εξετάσουμε μια ποικιλία θεμάτων:

ΙΑΤΡΙΚΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ

- ΓΟΠΝ – γαστροοισοφαγική παλινδρόμηση. Τα παιδιά αυτά έχουν συχνά δυσφορία μετά το φαγητό.
- Χρόνια Δυσκοιλιότητα
- Φάρμακα – Ορισμένα φάρμακα μπορούν να μειώσουν στα παιδιά την όρεξη. Αυτό είναι συχνά σε φάρμακα που δίνονται για τη ΔΕΠ-Υ.
- Αλλεργίες

ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΑΙΣΘΗΤΗΡΙΑΚΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ο Θεραπευτής που έχει την επαγγελματική εμπειρία και την εκπαίδευση, βοηθά την οικογένεια και το παιδί με αυτισμό επιλύσει αυτό το θέμα. Θα ξεκινήσει με τη συμπλήρωση ενός πλήρους Αξιολογητικού. Η διαταραχή αισθητηριακής επεξεργασίας χαρακτηρίζεται από σημαντικά προβλήματα, που οργανώνουν την αίσθηση που προέρχονται από το σώμα και το περιβάλλον. Αυτό φαίνεται από τις δυσκολίες του παιδιού σε έναν ή περισσότερους τομείς της ζωής όπως η αυτο-φροντίδα, η ικανότητα να ανέχεται και να είναι σε κοινότητα, το φαγητό, ο ύπνος, ή η ικανότητά του να ρυθμίζει τα συναισθήματα του και το επίπεδο διέγερσης του. Η Διαταραχή Αισθητηριακής Επεξεργασίας μας δείχνει ότι περισσότερο από 3/4 των παιδιών με διαταραχή του φάσματος του αυτισμού, έχουν σημαντικές δυσκολίες. Κατά τη διάρκεια φαγητό αυτό μπορεί για κάποια παιδιά να δείχνουν ότι παραγεμίζουν το στόμα τους, ενώ άλλα να κάνουν εμετό.

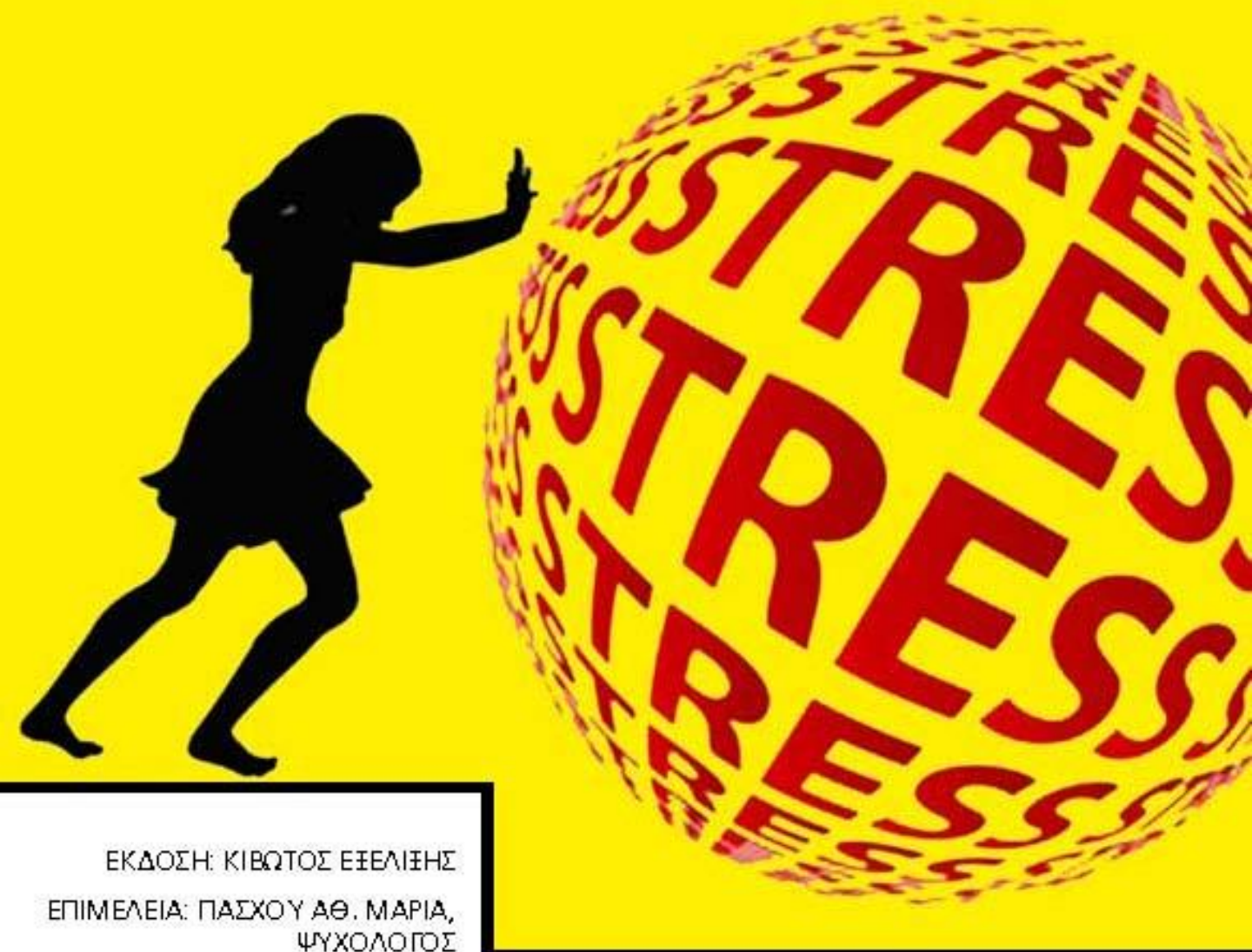
ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ

Αυτή είναι η διαδικασία περιλαμβάνει την μάσηση. Δυσκολίες στον τομέα αυτό στον πληθυσμό των παιδιών με αυτισμό, δεν υπάρχουν ιδιαίτερα, εκτός εάν το παιδί έχει αρνηθεί τη στερεά τροφή και πλέον είναι μεγαλύτερο και ποτέ δεν έχει μάθει να μασάει. Αυτό είναι συνήθως ένα συνδυασμός της στοματικής αισθητηριακής αποστροφής και της κινητικής αδυναμίας ή δυσκολία συντονισμού. Εάν το παιδί σας έχει δυσκολίες σίτισης, υπάρχει μια ποικιλία των επαγγελματιών που μπορεί να είναι χρήσιμες: ψυχολόγοι, κοινωνικοί λειτουργοί, φυσιοθεραπευτές, εργοθεραπευτές, λογοθεραπευτές, γιατροί, διαιτολόγοι και γαστρεντερολόγοι.

ΓΙΑ ΝΑ ΤΟ ΚΑΤΕΒΑΣΕΤΕ ΔΩΡΕΑΝ
ΕΠΙΣΚΕΦΘΕΙΤΕ ΤΗ ΣΕΛΙΔΑ
kivotosexelixis.gr

ΔΩΡΕΑΝ ΕBOOK

ΚΑΤΕΒΑΣΤΕ ΤΟ
ΔΩΡΕΑΝ ΕΔΩ!

ΕΚΔΟΣΗ: ΚΙΒΩΤΟΣ ΕΞΕΛΙΞΗΣ
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΠΑΣΧΟΥ ΑΘ. ΜΑΡΙΑ,
ΨΥΧΟΛΟΓΟΣ

Άγχος

ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ

2 Απριλίου
παγκόσμια ημέρα αυτισμού
"Light it blue"

- Ενάντια στην:
- Απομόνωση
 - Περιθωριοποίηση

1963, National Autistic Society :
Παγκόσμιο σύμβολο αυτισμού
• Συνθήκη του παζλ (δεν «ταιριάζει»)
• Μυστήριο και περιπλοκότητα

10 ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΝΑ ΜΙΛΗΣΕΤΕ ΣΤΟ ΠΑΙΔΙ ΣΑΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΥΤΙΣΜΟ

Στο πλαίσιο της Παγκόσμιας Ημέρας Αυτισμού, παρατίθενται το συγκεκριμένο άρθρο.

Κατά τη δεκαετία του 1980 και του 1990, θέμα συζήτησης και υψηλής αντιπαράθεσης μεταξύ γονέων και ειδικών ήταν το ερώτημα «πρέπει να πούμε στο παιδί μας ότι έχει αυτισμό;». Σήμερα γνωρίζουμε ότι η αυτογνωσία είναι κεντρικής σημασίας και ότι τα παιδιά πρέπει να καταλάβουν πως και γιατί μπορεί να νιώθουν διαφορετικά από τους άλλους γύρω τους... και τι σημαίνει αυτό. Η έλλειψη ακριβούς πληροφόρησης οδηγεί σε λανθασμένα συμπεράσματα που επηρεάζουν αρνητικά την αυτογνωσία του ατόμου. Σήμερα το ερώτημα δεν είναι αν θα μάθει το παιδί ότι έχει αυτισμό, αλλά «πώς θα μάθει ότι είναι στο φάσμα». Ανέπτυξα λοιπόν αυτές τις οδηγίες μετά το 1990 όταν προσπάθησα να εξηγήσω την αυτιστική διαταραχή σε ένα δεκάχρονο αγόρι, πρώην μαθητή μου. *Η μέθοδος είναι φιλική προς τον αυτισμό, είναι οπτικά οργανωμένη και σαφής, και στηρίζεται στην ταξινόμηση συγκεκριμένων, σύντομων πληροφοριών σε δύο κατηγορίες.*

ΠΟΤΕ ΘΑ ΤΟ ΠΕΙΤΕ ΣΤΟ ΠΑΙΔΙ
Η κατάλληλη στιγμή: Κάποιοι

θεωρούν ότι η στιγμή που ανακαλύψατε εσείς ότι το παιδί σας έχει αυτισμό είναι η πιο κατάλληλη για να του το πείτε, ενώ πολλοί γονείς προτιμούν πρώτα να δώσουν χρόνο στον εαυτό τους για να επεξεργαστούν τις πληροφορίες. Κάποιοι γονείς ενημέρωσαν το πεντάχρονο παιδί τους ότι έχει αυτιστική διαταραχή, ενώ άλλοι περιμένουν να το πουν όταν θα γίνει επτά ή οκτώ χρονών. Πολλοί ενημερώνουν το παιδί γύρω στην ηλικία των εννέα ή δέκα χρόνων, ή αργότερα. Ακολουθήστε τον ένστικτό σας. **Να ακούτε:** Εάν δεν έχετε ενημερώσει ακόμα το παιδί σας, θα καταλάβετε ότι είναι η κατάλληλη ώρα να εισάγετε το θέμα όταν λέει ή κάνει κάτι που δείχνει ότι μπορεί να νιώθει διαφορετικό από τους συνομηλίκους του. Βέβαια μπορεί να μη ρωτήσει ευθέως. Παραδείγματος χάριν, ένα επτάχρονο κοριτσάκι επέστρεψε το μεσημέρι από το σχολείο και είπε στην μητέρα του, «αγόρασέ μου ένα καινούριο μυαλό!». Να θυμάστε ότι όταν λέει κάτι μεγαλόφωνα, μπορεί να το έχει στο μυαλό του αρκετό διάστημα. Κάποια παιδιά μπορεί να χρειάζονται πολλές συζητήσεις για πολύ καιρό ή για χρόνια για να αποδεχθούν ή ακόμη και να θυμηθούν τις πληροφορίες.

Κάποια άλλα το αντιλαμβάνονται αμέσως και νιώθουν ανακούφιση!

Πριν από την εφηβεία: Μερικοί γονείς δεν αντιλαμβάνονται καμιά ένδειξη ότι το παιδί τους αναρωτιέται για τον εαυτό του και συγκρίνεται με τους συνομηλίκους του. Γενικά είναι καλύτερα να του το πείτε πριν την εφηβεία, ακόμη και αν δεν ρωτά ή δεν απορεί. Το να περιμένετε «να μεγαλώσει» για να του το πείτε μπορεί να είναι πιο δύσκολο και για τους δυο σας. Υπάρχουν πολλά καινούρια πράγματα στα οποία πρέπει να προσαρμοστεί κατά την εφηβεία. Οι περισσότεροι έφηβοι δεν δέχονται να ακούσουν από τους γονείς τους κάτι που μπορεί να είναι άβολο, ιδίως εάν έχει σχέση με τη διαφορετικότητα. Φυσικά, εάν ανακαλύψατε τώρα ότι το παιδί σας έχει αυτισμό και είναι έφηβος, δεν έχετε επιλογή παρά να του το πείτε άμεσα.

(Συνέχεια στην επόμενη σελίδα)

10 ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΝΑ ΜΙΛΗΣΕΤΕ ΣΤΟ ΠΑΙΔΙ ΣΑΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΥΤΙΣΜΟ

(Συνέχεια)

Προφανώς δεν πρέπει να περιμένετε περισσότερο για να του το πείτε. Αυτές είναι σημαντικές πληροφορίες που πρέπει να έχει καθώς αγωνίζεται και προσπαθεί να δώσει νόημα στις καθημερινές του εμπειρίες.

ΠΩΣ ΝΑ ΤΟ ΠΕΙΤΕ ΣΤΟ ΠΑΙΔΙ ΣΑΣ

Εξοικείωση. Η εξοικείωση κάνει ευκολότερα τα πράγματα. Φροντίστε να ακούσει και να δει το παιδί νωρίς τις λέξεις *διαταραχή του αυτιστικού φάσματος ή Σύνδρομο Άσπεργκερ (ΣΑ)*. Αφήστε το να ακούσει εσάς και άλλα μέλη της οικογένειας όταν χρησιμοποιείτε αυτές τις λέξεις σε καθημερινές συζητήσεις. Δεν χρειάζεται απαραίτητα να τις διευκρινίζετε όταν μιλάτε – απλά χρησιμοποιείτε τις λέξεις. Σχετικά βιβλία και περιοδικά για τον αυτισμό μπορούν να είναι σε κοινή θέα μέσα στο σπίτι.

Κάντε λίστες/δώστε

προοπτική. Βοηθήστε το παιδί σας να δει ότι κάθε άνθρωπος έχει δεξιότητες και προκλήσεις/δυσκολίες. Βοηθήστε το να αποκτήσει άποψη για τις δεξιότητες και τις δυσκολίες του και ότι δεν είναι ο μόνος/η που έχει. Με την βοήθεια του παιδιού γράψτε τα

ονόματα των μελών της οικογένειας (και/ ή άλλων σημαντικών παιδιών ή ενηλίκων) σε διαφορετικές σελίδες χαρτιού. Τραβήξτε μια κάθετη γραμμή στο κέντρο κάθε σελίδας για να τη χωρίσετε στη μέση. Χρησιμοποιήστε τη μια πλευρά για τις **δεξιότητες** και την άλλη για τις **προκλήσεις/δυσκολίες**. Ορίστε τις *δεξιότητες* ως ταλέντα, καλές δεξιότητες ή δραστηριότητες που είναι φυσικές, εύκολες και πιθανώς ευχάριστες. Ορίστε τις *προκλήσεις/δυσκολίες* ως δραστηριότητες που χρειάζονται περισσότερη πρακτική εξάσκηση ή περισσότερο χρόνο για να ολοκληρωθούν— πράγματα που μπορεί να είναι δύσκολα και πληκτικά. Αφού φτιάξετε αυτές τις λίστες των δεξιοτήτων και των προκλήσεων για κάθε άτομο, γράψτε το όνομα του παιδιού πάνω σε ένα άλλο φύλλο χαρτί.

Στο φύλλο του παιδιού ακολουθήστε την ίδια διαδικασία. Στην πλευρά των «δεξιοτήτων», κάντε μια λίστα με τις δεξιότητές του— ίσως να έχει καλή μνήμη ή είναι εξαιρετικός στην ορθογραφία. Κάντε το ίδιο για την πλευρά των «προκλήσεων/δυσκολιών» (π.χ. το γράψιμο, το να κάνει φίλους ή οτιδήποτε είναι αληθές

στην περίπτωση του). Μετά συνεχίστε γράφοντας τη φράση Σύνδρομο Άσπεργκερ (ΣΑ) στη λίστα των δεξιοτήτων. Χρησιμοποιήστε τον όρο που είναι πιο ακριβής για την κατάσταση του παιδιού ή αυτόν με τον οποίο νιώθετε πιο άνετα – μπορεί να μην είναι ΣΑ, μπορεί να είναι αυτισμός, αυτισμός υψηλής λειτουργικότητας ή ΔΑΦ. Όταν θα προσθέσετε στη λίστα το ΣΑ (ή όποιον όρο διαλέξετε), εξηγήστε ότι κάποιες από τις δεξιότητές του οφείλονται στο ΣΑ. Μετά βάλτε τον ίδιο διαγνωστικό όρο και στη λίστα με τις προκλήσεις/δυσκολίες. Εξηγήστε ότι αντιμετωπίζει προκλήσεις/δυσκολίες επειδή το ΣΑ επηρεάζει πολλούς τομείς της ζωής του. Εδώ μπορείτε να τον παραπέμψετε στη λίστα με τις προκλήσεις/δυσκολίες των άλλων σημαντικών ανθρώπων στη ζωή του. Βοηθήστε τον να δει πως δεν είναι μόνος: όλοι έχουν δεξιότητες και προκλήσεις/δυσκολίες.

(Συνέχεια στην επόμενη σελίδα)

10 ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΝΑ ΜΙΛΗΣΕΤΕ ΣΤΟ ΠΑΙΔΙ ΣΑΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΥΤΙΣΜΟ

(Συνέχεια)

Με καλή παρέα: Επίσης μπορείτε να γράψετε μια λίστα με διάσημους ανθρώπους από την ιστορία αλλά και σύγχρονα διακεκριμένα άτομα που θεωρείται ότι έχουν χαρακτηριστικά συναφή με την ΔΑΦ. Μπορείτε να κάνετε παρόμοιες λίστες (με δεξιότητες και προκλήσεις) για αυτούς τους διάσημους. Για παράδειγμα, ο Αϊνστάιν είχε δυσκολία να κάνει φίλους και είχε περιορισμένα ενδιαφέροντα. Προσέξτε να είστε σαφείς ότι οι περισσότεροι άνθρωποι με ΣΑ δεν είναι διάσημοι ούτε ιδιοφυείς. Για περισσότερες πληροφορίες ανατρέξτε τα βιβλία, Asperger's and Self-Esteem: Insight and Hope Through Famous Role Models από την Norm Ledgin (Future Horizons, 2005) και Different Like Me: My Book of Autism Heroes από την Jennifer Elder (Jessica Kingsley, 2006). Ψάχνοντας στο διαδίκτυο μπορεί κανείς να ανακαλύψει πολύ γνωστές προσωπικότητες που θεωρούν ότι είναι ή αναγνωρίζονται ως «Ασπεργκερικοί».

Ζητήστε βοήθεια από ανθρώπους που εμπιστεύεστε.

Κάποιοι γονείς προτιμούν να δώσει αυτές τις πληροφορίες στο παιδί ένα πρόσωπο εμπιστοσύνης, ένα μέλος της οικογένειας ή ένας θεραπευτής, κυρίως εάν το

άτομο που διαγνώστηκε πρόσφατα είναι έφηβος.

Πληκτρολογήστε ή γράψτε. Καθίστε πλάι πλάι στον υπολογιστή και κάντε μια γραπτή συζήτηση σιωπηλά, γράφοντας ο ένας μετά τον άλλον. Ή μιλήστε καθώς πληκτρολογείτε. Ρωτήστε το παιδί σας, «θέλεις απλά να διαβάζεις ή να διαβάζεις και να ακούς την ίδια στιγμή;». Να θυμάστε ότι το διάβασμα κάνει τις καινούργιες πληροφορίες πιο εύκολα κατανοητές για το άτομο με αυτιστικού τύπου γνωστική επεξεργασία. Επιπλέον, όφελος είναι ότι μπορεί να πάρει μαζί του το χαρτί και να το διαβάσει ξανά με την ησυχία του, στο δικό του χώρο. Μάθετε να γράφετε Κοινωνικές Ιστορίες για να σας βοηθήσουν να μοιραστείτε ακριβείς πληροφορίες με το παιδί ή τον ενήλικα που είναι στο φάσμα.

Ισόβια Διαδικασία. Η αυτογνωσία είναι μια διαδικασία που συνεχίζεται σε όλη τη διάρκεια της ζωής του ατόμου. Μην προσπαθήσετε να εξηγήσετε όλα όσα γνωρίζετε για τη ΔΑΦ στο παιδί την πρώτη φορά. Μιλήστε και γράψτε με καθησυχαστικό και ήρεμο τρόπο. Να είστε ειλικρινείς, απλοί και ξεκάθαροι. Εάν δεν γνωρίζετε την απάντηση σε μια ερώτηση, πείτε το. Ψάξτε μαζί για την απάντηση. Συνεχίστε τη

συζήτηση καθώς το παιδί ωριμάζει. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε το βιβλίο μου, Αυτισμός... Τι σημαίνει για μένα;

Αυτό-εκπροσώπηση. Η γνώση είναι αναγκαία για να βοηθήσετε το παιδί σας να μάθει να υποστηρίζει τον εαυτό του καθώς μεγαλώνει. Πρέπει να καταλάβει τις δεξιότητες και τις προκλήσεις/δυσκολίες του – και τι μπορεί να το βοηθήσει. Βοηθήστε το να μάθει πότε και πώς να ζητά βοήθεια και σε ποιον να απευθύνεται για βοήθεια όταν την χρειάζεται. Η εκπαίδευση ατόμων – κλειδιά κλειδί στη ζωή του είναι επίσης απαραίτητη. Για κάποια άτομα που είναι στο φάσμα, η εκπαίδευση των άλλων στον αυτισμό, με τον αλτρουιστικό σκοπό να συμβάλλουν στη βελτίωση της κοινωνίας γενικότερα, έχει γίνει πηγή υπερηφάνειας και εκπλήρωσης. Η αυτογνωσία είναι μια ισόβια διαδικασία. Μπορείτε να βοηθήσετε το παιδί να ξεκινήσει το ταξίδι την κατανόηση του εαυτού του με τρόπο θετικό και φιλικό προς τον αυτισμό.

Πηγή: www.proseggi.gr/

10€

ΜΗ ΦΟΒΑΣΑΙ ΤΟ ΣΚΟΤΑΔΙ

Ένα Παραμύθι για τα παιδιά που φοβούνται το σκοτάδι. Ελάτε να τα βοηθήσουμε με την βοήθεια του φεγγαριού.

Απευθύνεται σε παιδιά προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας που τα φοβίζει το σκοτάδι.

Το Παραμύθι θα τα βοηθήσει με έξυπνο και διασκεδαστικό τρόπο να ξεπεράσουν τις φοβίες τους.

**Για την Παραγγελία
σας πατήστε εδώ**

Εκπαίδευση για πρώτη φορά στην Ηγουμενίτσα, θα συνδιοργανώσουν το κέντρο ειδικών θεραπειών Κιβωτός Εξέλιξης και το ιδιωτικό εκπαιδευτήριο Disneyland.

Η εκπαίδευση γίνεται με την υποστήριξη του Κ.Ε.Π. Υγείας του Δήμου Ηγουμενίτσας.

Ο κολοσσός του εκπαιδευτικού συστήματος η κ. Ζαφρανά Μαρία, νευροψυχολόγος και από τους πρώτους ανθρώπους που έκαναν έρευνα για νευροπλαστικότητα του εγκεφάλου και η βοηθός της κ. Μαυρίδου Μαριάννα, εκπαιδευτικός, θα αναλύσουν το εκπαιδευτικό σύστημα Μοντεσσόρι και τις παραμέτρους στην εκπαίδευση, το λόγο και τα μαθηματικά με βιωματικό τρόπο.

Πως η μέθοδος Μοντεσσόρι δημιουργεί μια διαφορετική οπτική στη μάθηση και πως τα παιδιά μαθαίνουν πολύ πιο εύκολα. Ελάτε να γνωρίσουμε την μέθοδο από κοντά και να αλληλεπιδράσουμε.

Σάββατο 14/04/2018

Χώρος διεξαγωγής: Πάνθεον Ηγουμενίτσας

Ώρα έναρξης 18:00

Είσοδος ΔΩΡΕΑΝ

Δεν χρειάζεται προεγγραφή, όμως μπορείτε να γραφτείτε πριν την ημερίδα στην περίπτωση που χρειάζεστε βεβαίωση συμμετοχής.

Η ημερίδα απευθύνετε σε Εκπαιδευτικούς, Γονείς, Φροντιστές Παιδιών, Ιατρούς και Θεραπευτές.

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ

Η ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΜΟΝΤΕΣΣΟΡΙΑΝΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

14/04/2018

Ηγουμενίτσα

Ομιλήτριες:

- Ζαφρανά Μαρία, Ομότιμη καθηγήτρια Α.Π.Θ.
- Μαυρίδου Μαριάννα, Μοντεσσοριανή παιδαγωγός

Τόπος διεξαγωγής:
Πολιτιστικό Κέντρο Δήμου Ηγουμενίτσας Πάνθεον, Ηγουμενίτσα
Ώρα έναρξης: 18:00

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ
ΔΕΛΤΙΟ
ΑΝΟΙΞΗ 2018
ΤΕΥΧΟΣ # 16

ΚΙΒΩΤΟΣ ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΚΕΝΤΡΟ ΕΙΔΙΚΩΝ ΘΕΡΑΠΕΙΩΝ

Πάροδος Ολύμπου 9

Ηγουμενίτσα

Τ. 26650 21186

Γεωργίου Παπανδρέου 18

Ιωάννινα

Τ. 26513 10319

E. kivotosexelisis@yahoo.gr

W. <http://kivotosexelisis.gr>

F. [Κιβωτός Εξέλιξης Κέντρο Ειδικών Θεραπειών](#)

**ΘΕΛΕΤΕ ΝΑ ΛΑΜΑΒΑΝΕΤΕ ΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΜΑΣ
ΣΤΟ EMAIL ΣΑΣ;**

**ΕΠΙΣΚΕΦΘΕΙΤΕ ΤΗΝ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΜΑΣ ΚΑΙ ΚΑΝΤΕ
ΤΗΝ ΕΓΓΡΑΦΗ ΣΑΣ ΣΤΟ NEWSLETTER ΜΑΣ**

<http://kivotosexelisis.gr>